

دانشگاه تهران- دانشگده مهندسی برق و کامپیوتر کاتروئیک نیمبال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۰ مینی پروژه کا مدرس: دکتر مهدی طالع ماموله - حل تمرین: فاطمه الوان کاریان

در این مینی پروژه قصد داریم با ربات turtlebot در محیط gazebo و روی بستر ROS کار کنیم. توضیحات مقدماتی درمورد نحوه ی کار با این ربات در محیط gazebo در ویدیوهای آموزشی آورده شده است. تمام پکیجهای مورد نیاز برای انجام این مینی پروژه شامل مدل ربات در gazebo و فضای پیرامون آن و نحوه ی راهاندازی آنها در اختیار دانشجویان قرار گرفته است و برای انجام این مینی پروژه به هیچ عنوان نیازی به ساختن مدل ربات و یا فضای پیرامون آن در gazebo وجود ندارد.

در این مینی پروژه به پیادهسازی الگوریتم توابعی برای ایجاد میدانهای پتانسیل مصنوعی (شبیه turtlebot میپردازیم. در این الگوریتم توابعی برای ایجاد میدانهای پتانسیل مصنوعی (شبیه میدانهای الکتریکی و مغناطیسی) در هر نقطه از فضا درنظر گرفته میشوند. برای goal یک نوع تابع پتانسیل و برای موانع یک نوع تابع پتانسیل درنظر میگیریم. این توابع به گونهای عمل میکنند که goal خاصیت جذب (پتانسیل صفر) داشته و موانع خاصیت دافعه (پتانسیل بالا) دارند. این توابع باید به گونهای باشند که پتانسیل در goal صفر بوده و هرچه از آن دور میشویم، پتانسیل بیشتر شود. همچنین هرچه فاصله تا موانع کمتر شود، پتانسیل بیشتر شود.

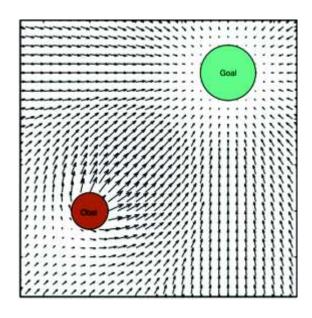
در صورتی که این موارد رعایت شود و ربات را در فضا قرار دهیم، ربات در هر نقطه از فضا که قرار بگیرد، بسته به فاصلهاش تا goal و موانع، جهت مشخصی را برای حرکت انتخاب میکند و به نقطه ی دیگر از فضا میرود. به همین ترتیب این کار تکرار میشود به صورتی که ربات ضمن فاصله گرفتن از موانع تا حد امکان، به goal نیز برسد.

دانشگاه تهران- دانشگده مهندسی برق و کامپیوتر کاترونیک بیمبال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۰ مینی پروژه ی مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: فاطمه الوان کاریان

در تصویر زیر نمایشی از میدانهای پتانسیل مصنوعی بین goal و مانع را مشاهده میکنید. ربات در این فضا قرار گرفته و تحت تاثیر این میدانها مسیر خود به سمت goal را طی میکند.

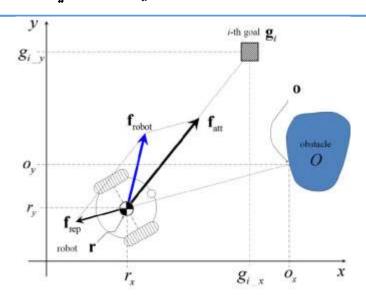
شكل 1 ميدان پتانسيل مصنوعي

در شکل زیر اعمال برداری را مشاهده میکنید که تحت تاثیر آن ربات مسیر خود را در هر نقطه از فضا پیدا میکند. جهت حرکت ربات از حاصل جمع بردارهای جاذبه و دافعه ی goal و موانع در آن نقطه از فضا بدست میآید.

دانشگاه تهران- دانشگده مهندسی برق و کامپیوتر محاترونیک بیمبال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۰ بینی پروژه ی مدرس: دکتر مهدی طالع ماموله - حل تمرین: فاطمه الوان کارمان

شکل 2 بردارهای میدان پتانسیل مصنوعی

جهت کسب اطلاعات بیشتر درمورد الگوریتم potential field میتوانید به منابع زیر مراجعه کنید. مقاله ی اصلی این الگوریتم نیز همراه با این صورت پروژه ارسال شده است.

https://medium.com/@rymshasiddiqui/path-planning-using-potential-field-algorithm-a30ad12bdb08

https://www.cs.cmu.edu/~motionplanning/lecture/Chap4-Potential-Field howie.pdf

/https://www.cs.mcgill.ca/~hsafad/robotics

دانشگاه تهران- دانشگده مهندسی برق و کامپیوتر کاترونیک نیمبال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۰ مینی پروژه ی مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: فاطمه الوان کاریان

در این پروژه پتانسیلی که goal ایجاد میکند را به صورت

$$\frac{1}{2}\alpha \sqrt{(x - x_{goal})^2 + (y - y_{goal})^2}$$

که در آن x_{goal} و x_{goal} به ترتیب موقعیت goal در راستای محورهای x_{goal} و x_{goal} به ترتیب موقعیت فعلی ربات در راستای محورهای x و x هستند. x_{goal} نیز سهم این تابع جاذب در بین توابع جاذب و دافع است.

پتانسیل ایجاد شده توسط موانع را نیز به صورت

$$\begin{cases} \infty & ; d < r \\ & \frac{1}{2}\beta(s+r-d) & ; r < d < s \\ 0 & ; d > s \end{cases}$$

که در آن d فاصله ی موقعیت فعلی ربات تا مرکز مانع، r شعاع موانع و d شعاعی بیرون موانع را در نظر میگیرد که در آن ناحیه پتانسیل مانع مربوطه روی ربات تاثیر میگذارد و محدودهای را تشکیل میدهد که مانع از آن میشود که ربات به مانع نزدیک شود. d نیز سهم این تابع در بین توابع جاذب و دافع میباشد.

نقشه ی محیط را با استفاده از فایل sdf بارگذاری شده خوانده و موقعیتها و شعاعهای استوانههایی که به عنوان مانع استفاده شده اند را از این طریق بدست آورید. موقعیت اولیه ی ربات را (1.7,0) که به عنوان مانع استفاده شده اند را از این طریق بدست آورید. موقعیت اولیه ی ربات را در ابتدا در محیط gazebo در این مکان قرار دهید. الگوریتم filter را با پارامترهای $\alpha=5$ ، $\alpha=5$ ، $\alpha=5$ و رزولوشن معادل $\alpha=5$ پیاده سازی کنید. رزولوشن معادل $\alpha=5$ به این معنی است که بعد مربعهایی که فضا را به ناحیههای مختلف تقسیم کرده اند

دانشگاه تهران- دانشگده مهندی برق و کامپیوتر کاترونیک نیمیال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۰ مینی پروژه ک مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: فاطمه الوان کارمان

برابر با 0.05 است. برای هر کدام از این ناحیههای بدست آمده به صورت جداگانه پتانسیل محاسبه میشود و ربات هنگام حرکت خود بین این نقاط جابهجا میشود. ربات در هر ناحیه از محیط که قرار داشته باشد، میتواند به 8 ناحیهی دیگری که آن را محاصره کردهاند برود (ناحیههای شمال، جنوب، شرق، غرب، شمال شرقی، شمال غربی، جنوب شرقی و جنوب غربی). از بین این 8 ناحیه، ربات ناحیهای را انتخاب میکند که پتانسیل کمتری داشته و به آن ناحیه میرود. برای دادن دستور حرکت به ربات، مقادیر سرعت خطی و زاویهای را روی تاپیک cmd_vel پابلیش کنید.

موارد خواسته شدهی زیر را در گزارش خود بیاورید.

- 1) ابتدا نقشهی محیط را در محیط پایتون رسم کنید. سپس مقدار پتانسیل نواحی مختلف را روی نقشه با استفاده از توابعی مانند pcolor در پایتون رسم کنید.
- 2) مسیر پیدا شده توسط الگوریتم برای حرکت ربات از نقطهی شروع تا نقطه (1.7,1) را بدست آورده و روی نمودار قسمت قبل رسم کنید.
- 3) حال ربات را در gazebo در مسیر پیدا شده در قسمت قبل به حرکت درآورید. فیلمی از این مسیر طی شده توسط ربات ارائه دهید.
- (در این مقادیر α و α را تغییر داده و مراحل 1 تا 3 را برای مقادیر مختلف تکرار کنید (در این فسمت لازم نیست از حرکت ربات فیلم تهیه کنید). چه نتیجه ای میگیرید؟ بهترین مقادیر ارائه پارامترهای α و α را بدست آورده و فیلمی از مسیر طی شده توسط ربات با این مقادیر ارائه دهید.

دانشگاه تهران- دانشگده مهندسی برق و کامپیوتر کاترونیک بنیمال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۰ مینی پروژه ی مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: فاطمه الوان کاریان

 β =100 (α =5 را به ازای α =6 مراحل 1 تا 3 را به ازای α =6 حال goal حال α =6 مراخل عنید. توضیح دهید که چه اتفاقی می افتد؟

نكات مهم:

-1 فایلهای خود شامل گزارشی با فرمت pdf، موارد خواسته شده در بخشهای مختلف مینی پروژه و کدهای خود را به صورت یکجا و با فرمت zip به صورت " zip.شماره دانشجویی نام" در

2- در گزارش خود توضیحات کامل درمورد پیادهسازیهای خود بدهید.

3- توضیحی درمورد نحوهی اجرای کدهای خود در گزارش خود بیاورید.

4- برای تاخیرهای کمتر از 24 ساعت نمرهای کسر نخواهد شد. برای تاخیر کمتر از 2 روز 10 درصد نمره تمرین، برای تاخیر بیشتر از 5 روز نمره تمرین صفر در نظر گرفته خواهد شد.